

Váš dopis ze dne / značky

29. 5. 2024

Číslo jednací

MSMT-9985/2024-2

Vyřizuje

Mgr. Tereza Fojtová

Datum 12. 6. 2024

Počet stran: 6

ROZHODNUTÍ

Ministerstvo školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministerstvo“), jako věcně příslušný orgán a povinný subjekt ve smyslu § 2 odst. 1 zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „InfZ“), rozhodlo o žádosti paní [REDAKCE] nar. [REDAKCE] bytem [REDAKCE] (dále jen „žadatelka“), ze dne 29. 5. 2024, která byla ministerstvu doručena dne 29. 5. 2024, evidované ministerstvem pod č. j. MSMT-9985/2024-1 (dále jen „žádost“), o poskytnutí následujících informací (cit.):

„Můžete mi sdělit z knihy jízd vozidla, které v uvedený den přepravovalo ministra, v jaký čas započalo a zakončilo jízdu v Praze/Brně, případně v Brně/Praze?

4.3.2024 – Brno, Praha

8.3.2024 – Praha, Brno

11.3.2024 – Brno, Praha

22.3.2024 – Praha, Brno

25.3.2024 – Brno, Praha

8.4.2024 – Brno, Praha

Můžete mi sdělit z knihy jízd vozidla, které v uvedený den přepravovalo ministra, v jaký čas započalo a zakončilo jízdu v Brně/Olomouci, případně v Olomouci/Brně?

5.4.2024 – Brno, Olomouc

Můžete mi sdělit z knihy jízd vozidla, které 5. 4. přepravovalo ministra z Brna do Olomouce, kdy (prosím o čas) se ministr přesunul do Brna?

Zůstalo v uvedené dny vozidlo ministerstva s ministrem v Brně, případně, pokud šlo o vůz s řidičem, vracel se zpět do Prahy?“,

t a k t o :

Žádost žadatelky se podle § 8a odst. 1 ve spojení s § 15 odst. 1 InfZ odmítá.

O d ů v o d n ě n í :

- [1] Ministerstvo obdrželo dne 29. 5. 2024 od žadatelky prostřednictvím služeb elektronické pošty žádost, prostřednictvím které se žadatelka na ministerstvu jakožto povinném subjektu domáhá poskytnutí výše uvedených informací v režimu stanoveném InfZ.
- [2] InfZ slouží jako nástroj veřejnosti ke kontrole veřejné správy. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 15. 11. 2012, č. j. 2 Ans 13/2012-14, uvedl: *„Právo na informace, a jemu odpovídající povinnost orgánu veřejné moci, je jedním z klíčových prvků vztahu mezi státem a jednotlivcem; jeho smyslem je participace občanské společnosti na správě věcí veřejných. Protože se poskytované informace vztahují k fungování veřejné moci, ta je podrobována veřejné kontrole a případně kritice (srov. nálezy Ústavního soudu ze dne 15. 11. 2010, sp. zn. I. ÚS 517/10)“*. Zároveň však existují případy, kdy žadatelé nemají na poskytnutí informací právní nárok a povinný subjekt jim nemusí (nebo nesmí) informace poskytnout. Tak je tomu z důvodů níže uvedených i v případě některých informací požadovaných žadatelkou.
- [3] Podle § 15 odst. 1 InfZ platí: *„Pokud povinný subjekt žádosti, byť i jen zčásti, nevyhoví, vydá ve lhůtě pro vyřízení žádosti rozhodnutí o odmítnutí žádosti, popřípadě o odmítnutí části žádosti (dále jen „rozhodnutí o odmítnutí žádosti“), s výjimkou případů, kdy se žádost odloží.“*
- [4] Podle § 8a odst. 1 InfZ platí: *„Informace týkající se osobnosti, projevů osobní povahy, soukromí fyzické osoby a osobní údaje povinný subjekt poskytne jen v souladu s právními předpisy, upravujícími jejich ochranu.“*
- [5] Osobními údaji se dle čl. 4 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. dubna 2016, o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů a o zrušení směrnice 95/46/ES (obecné nařízení o ochraně osobních údajů), rozumí *„veškeré informace o identifikované nebo identifikovatelné fyzické*

osobě (dále jen „subjekt údajů“); identifikovatelnou fyzickou osobou je fyzická osoba, kterou lze přímo či nepřímo identifikovat, zejména odkazem na určitý identifikátor, například jméno, identifikační číslo, lokační údaje, síťový identifikátor nebo na jeden či více zvláštních prvků fyzické, fyziologické, genetické, psychické, ekonomické, kulturní nebo společenské identity této fyzické osoby“.

- [6] Dle čl. 10 odst. 1 Listiny základních práv a svobod platí: „Každý má právo, aby byla zachována jeho lidská důstojnost, osobní čest, dobrá pověst a chráněno jeho jméno.“
- [7] Dle čl. 10 odst. 2 Listiny základních práv a svobod platí: „Každý má právo na ochranu před neoprávněným zasahováním do soukromého a rodinného života.“
- [8] Dle čl. 10 odst. 3 Listiny základních práv a svobod platí: „Každý má právo na ochranu před neoprávněným shromažďováním, zveřejňováním nebo jiným zneužíváním údajů o své osobě.“
- [9] Dle § 81 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, platí: „Ochrany požívají zejména život a důstojnost člověka, jeho zdraví a právo žít v příznivém životním prostředí, jeho vážnost, čest, soukromí a jeho projevy osobní povahy.“
- [10] Požadované informace představují informace z tzv. knihy jízd. Materiálně se požadované informace týkají nejen cest v souvislosti s výkonem funkce ministra školství, mládeže a tělovýchovy (dále jen „ministr“), ale i soukromých cest ministra, tudíž je lze poskytnout jen v souladu s právními předpisy upravujícími ochranu soukromí fyzické osoby.
- [11] V daném případě dochází ke střetu práva žadatelky na informace a práva žádostí dotčené osoby na ochranu soukromí, což jsou práva chráněná Listinou základních práv a svobod. Jedno může ustoupit druhému teprve na základě jejich poměrování v konkrétním případě. Ústavní soud totiž v nálezu ze dne 17. 10. 2017, sp. zn. IV. ÚS 1378/16, uvedl: „Právo na informace ve veřejném zájmu není absolutní; pokud jeho výkon zasahuje do práva na ochranu soukromého života, chráněného článkem 10 Listiny a článkem 8 Úmluvy, je nutno v každém jednotlivém případě všechna tato práva poměřovat, a zajistit mezi nimi spravedlivou rovnováhu. [...] Při střetu základních práv nutno vycházet z principu, že všechna základní práva jsou rovnocenná. Orgány aplikující relevantní právní úpravu – tj. v posuzovaném případě osoby poskytující informaci, správní orgány a soudy v systému správního soudnictví – musí v každém jednotlivém případě porovnat dotčená základní práva, a posoudit, zda mezi nimi byla dodržena spravedlivá rovnováha. [...] Žádným zákonem nelze abstraktně vyloučit ochranu základních práv a svobod, zaručenou ústavním pořádkem. V každém jednotlivém případě střetu ústavně zaručených práv musejí soudy a jiné orgány veřejné moci zvážit význam a intenzitu dotčených práv.“

- [12] Správní soudy v případě střetu práva na informace s právem na ochranu soukromí zpravidla využívají testu proporcionality; Nejvyšší správní soud jej využil například v jím vydaných rozsudcích č. j. 4 As 50/2012-71 ze dne 30. 5. 2013, č. j. 8 As 12/2015-46 ze dne 25. 3. 2015, č. j. 2 As 196/2014-28 ze dne 26. 2. 2015 nebo č. j. 1 As 78/2014-41 ze dne 13. 8. 2014.
- [13] Test proporcionality se skládá ze tří kroků: „V prvním kroku je zvažováno kritérium vhodnosti (zda institut omezující určité základní právo umožňuje dosáhnout stanovený cíl), ve druhém kroku kritérium potřebnosti (zda by stanoveného cíle nemohlo být dosaženo jinými opatřeními nedotýkajícími se základních práv a svobod), ve třetím kroku kritérium proporcionality v užším smyslu (porovnání závažnosti obou v kolizi stojících základních práv, což spočívá ve zvažování empirických, systémových, kontextových i hodnotových argumentů).“ (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2011, č. j. 5 As 57/2010–82).
- [14] V případě střetu práva na informace s jiným základním právem na základě žádosti o informace je zpravidla stěžejní třetí krok testu proporcionality (srov. rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 1. 10. 2018, č.j. 5 A 40/2015–68). Zároveň platí, že na poměrování základních práv správními orgány jsou kladeny méně přísné požadavky. V jejich případě „postačuje elementární a bezformální úvaha, splňující pouze požadavky srozumitelnosti a přezkoumatelnosti“ (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 21. 3. 2017, sp. zn. IV. ÚS 3208/16).
- [15] Vzhledem k výše uvedenému je namístě přistoupit k poměrování práv (práva na ochranu soukromí, jež je základním lidským právem chráněným v samotném prvním oddíle hlavy druhé Listiny základních práv a svobod, konkrétně v čl. 10 odst. 3, a práva na informace, které je v systematice Listiny základních práv a svobod zařazeno v oddíle druhém hlavy druhé, jakožto právo politické, přičemž čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod stanoví korektiv, že právo vyhledávat a šířit informace lze omezit zákonem, jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti) pomocí testu proporcionality, v jehož rámci se přihlédne k individuálním zájmům žadatelky a k obecnému zájmu na kontrole činnosti ministerstva, respektive ministra.
- [16] V kroku vhodnosti, který je prvním krokem testu proporcionality, ministerstvo zjistilo, že v případě poskytnutí požadovaných informací by bylo naplněno politické právo žadatelky na informace, tudíž by došlo k dosažení sledovaného cíle.
- [17] Ve druhém kroku testu proporcionality (v kroku potřebnosti) ministerstvo došlo k tomu, že ve stejné ani obdobné míře sledovaného cíle žadatelka nedosáhne jiným způsobem, který

- by byl k právu na soukromí šetrnější, jelikož požadovány jsou informace, které se nikde nezveřejňují.
- [18] Ministerstvo tedy přistoupilo ke třetímu kroku testu proporcionality, v jehož rámci podrobněji posuzovalo, které ze základních práv je nutné v daném případě s ohledem na jeho závažnost upřednostnit.
- [19] Významným faktorem je v tomto směru intenzita zájmu žadatelky na znalosti informace. V žádosti žadatelka naznačila, že cílem žádosti je příspěvek k diskuzi o věcech veřejného zájmu. Současně doplnila, že svou práci plní roli tzv. „společenského hlídacího psa“.
- [20] V této souvislosti lze také doplnit, že právo na informace „nelze chápat jako neomezené právo člověka na uspokojení osobní zvědavosti či zvědavosti. Je to právo na informaci v politickém slova smyslu, chápanou velmi široce, tj. takovou, kterou člověk žijící ve státě potřebuje k tomu, aby v prakticky dosažitelné míře znal, co se děje na veřejnosti v jeho okolí.“ (viz nálezy Ústavního soudu ze dne 18. 12. 2002, sp. zn. III. ÚS 156/02).
- [21] Za této situace je třeba vyjít z toho, zda je obecně na poskytnutí požadovaných informací silný veřejný zájem. Ministerstvo dospělo k tomu, že nikoliv.
- [22] Předně ministerstvo nedospělo k závěru, že poskytnutí požadovaných informací může přispět k diskuzi o věcech veřejného zájmu. Veřejný zájem není právními předpisy definován. Lze však předpokládat, že mezi věci veřejného zájmu lze zařadit zejména kontrolu dodržování právních předpisů nebo ne hospodárného nakládání s veřejnými prostředky ze strany orgánů státní moci. Dle § 13 odst. 1 ve spojení s § 6 odst. 1 písm. a) zákona č. 236/1995 Sb., o platu a dalších náležitostech spojených s výkonem funkce představitelů státní moci a některých státních orgánů a soudců a poslanců Evropského parlamentu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o platu“), platí, že členovi vlády náleží naturální plnění spočívající v užívání služebního vozidla s řidičem i bez něho k výkonu funkce nebo v souvislosti s ním a k osobní dispozici. Zákon o platu nestanoví konkrétní podmínky výkonu dotčeného práva člena vlády. Z hlediska kontroly nakládání s veřejnými prostředky by tak poskytnutí požadovaných informací nemělo dle názoru ministerstva relevanci.
- [23] Naopak do práva na ochranu soukromí a dalších zákonem chráněných zájmů ministra by mohlo být poskytnutím požadovaných informací citelně zasaženo. Nelze také pominout bezpečnostní rizika. Byť žadatelka požaduje informace, které se týkají minulosti, lze na jejich základě činit kvalifikované úsudky do budoucnosti o rutině ministra, což by mohlo vést ke snížení účinnosti bezpečnostních opatření.

- [24] Ministerstvo uzavírá, že nevyšly najevo žádné skutečnosti, pro které by bylo nutné v konkrétním případě upřednostnit právo žadatelky na požadované informace. Naopak s ohledem na zájem na ochraně soukromí ministra musí v daném případě právo žadatelky na informace ustoupit.
- [25] S ohledem na výše uvedené ministerstvo rozhodlo tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podle § 152 odst. 1 správního řádu ve spojení s § 16 odst. 1 a § 20 odst. 4 písm. b) InfZ podat rozklad do 15 dnů ode dne jeho oznámení (§ 83 odst. 1 správního řádu). Rozklad se podává ministrovi školství, mládeže a tělovýchovy prostřednictvím Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, odboru vnějších vztahů a komunikace, Karmelitská 5, 118 12 Praha 1 – Malá Strana.

Mgr. Tereza Fojtová

ředitelka odboru vnějších vztahů a komunikace

Rozdělovník

- 1) Žadatelka: [redacted]
2) Spis: sp. zn. MSMTEXFHHT

Vypraveno dne: 12. 6. 2024